

EĞİTİM BİLİMİNE GİRİŞ

Dr. Öğr. Üyesi Filiz BEZCİ-BİRCAN

filizbezci@karatekin.edu.tr

Dr.Öğr.Üyesi Filiz Bezci Bircan`ın Eğitime Giriş dersi için Join Zoom Meeting
Join Zoom Meeting 17:00

<https://zoom.us/j/97255482477?pwd=TUVIZnlxeVQyZGQ4UUJqZWZRQk9ZZz09>

Meeting ID: 972 5548 2477

Passcode: 321509

Ders içeriđi

BÖLÜM I. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ

1. Hafta	Eğitim Bilimlerine Giriş ve Temel Kavramlar
2. Hafta	Eğitimin Amacı ve İşlevi
3. Hafta	Bir Meslek Olarak Öğretmenlik
4.Hafta	Etkili Öğretmenin Özellikleri

BÖLÜM II. EĞİTİMİN TEMELLERİ

5. Hafta	Eğitimin Felsefi Temelleri
6.Hafta	Eğitimin Felsefi Temelleri
7.Hafta	Eğitimin Sosyal Temelleri
8. Hafta	Eğitimin Sosyal Temelleri
9. Hafta	Eğitimin Tarihsel Temelleri
10. Hafta	Eğitimin Tarihsel Temelleri
11. Hafta	Eğitimin Hukusal Temelleri
12. Hafta	Eğitimin Politik Temelleri
13. Hafta	Eğitimin Ekonomik Temelleri
14. Hafta	Eğitim Bilimlerinde Yeni Yönelimler

Değerlendirme

Aktivite	Notlandırma (%)
Ara Sınav	40
Final	60
*Derse katılım zorunludur.- Yoklama listesi	

NEDİR

Eğitim

Eğitim

- Eğitim insanoğlunun yeryüzünde var olmasından beri vardır.
- Elbette bu eğitim bugünkü anlamına ve seviyesine gelinceye kadar birçok değişimler yaşamıştır.
- Bu değişimler bazen başka alanlarda gelişmelere yol açarken bazen de başka alanlardaki gelişmelerden etkilenecek olmuştur.
- Bu süreç hala devam etmektedir ve dünya var oldukça ve insanlar bu dünyada yaşadıkça eğitim bir çeşit var olacaktır.

Eğitim

- İlk zamanlarda eğitim, insanın hayatta kalma mücadelesini, gerek beslenme ve gerekse tehlikelerden korunma boyutunda konu edinirken;
- Modern dönemlerde daha sağlıklı yaşama, daha kültürlü olma, daha sosyal olma ve bazen de başkalarına üstünlük sağlama boyutlarında ortaya çıkmaktadır.

Eğitim

- Eğitim; insanı olgunlaştırmanın en iyi yoludur (Eflatun).
- Eğitim; insanın ahlaki davranışlar kazanması sanatıdır (Aristo).
- Eğitim; insanın doğuştan getirdiği bütün gizil güçlerin (kabiliyetlerin) geliştirilmesidir (Kant)
- Eğitim; sosyal olmayan nesli sosyalleştirmektir (E. Durkheim).
- Eğitim; çocukları yetiştirme ve insan yapma sanatıdır (J.J. Rousseau).
- Eğitim; bedenen sağlam, yüksek kavrayışlı, güzel konuşmasını bilen, yeme içme ve maddi zevklerde aşırılığa kaçmayan, adaletli olan... bir vatandaş yetiştirmektir (Farabi).

Eğitim

- Eğitim; bireyin davranışlarında **kasıtlı** olarak ve kendi **yaşantıları** yoluyla **istendik davranış değişikliği** meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1973).

Eğitim kavramının 5 odak noktası:

1. Davranış Değişikliği

- Organizmanın gözlenebilen ya da gözlenemeyen örtük ya da açık etkinliklerinin tümüne davranış denir.
- Eğitim bir davranış değiştirme sürecidir.

2. Kasıtlılık

- Davranışların bir amaca/hedefe yönelik değişmesidir.

Kasıtlı
Kültürleme

3. İstendiklik

- Önceden belirlenmiş istenilen hedeflere ulaşma yolunda olmak.
- Türk eğitim sisteminde "istendik yön" iki kaynağa dayanır
 - 1973 Türk Milli Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiş olan 'Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri'
 - Talim Terbiye Kurulunca hazırlanan, eğitim programlarınca belirlenmiş olan hedef davranışlar

4. Deneyim (Kendi Yaşantısı Yoluyla)

- Öğrenenin öğrenmeye bizzat katılmasıdır.
- Bireylerin birbirleri ve çevreleri yolu ile etkileşimleri sonucu elde ettiği deneyimlerin tümüdür.
- İki çeşit yaşantı vardır;
 - Yaşanılmış yaşantı
 - Kazanılmış yaşantı: bireyde kalıcı izli davranış değişikliği meydana getiren yaşantı türüdür.

5. Süreç

- Olguların ya da olayların belirli bir taslağa uygun ve belirli bir sonuca varacak şekilde düzenlenmesi.
- Eğitim öğrenenin aktif olduğu dinamik bir süreçtir.
- Yaşam boyu devam eder
- Kapsamlı ve çok boyutludur
- Öğrenen bu sürece katılır.

EĞİTİM

Eğitim; bireyin davranışlarında kasıtlı olarak ve kendi yaşantıları yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir

Eğitim

Eğitim

EĞ

İnformal Eğitim

- Günlük yaşantı içerisinde, doğal ortamda kendiliğinden oluşan eğitimidir.
- Amaçlı, planlı ve programlı olmayıp hayatın içinde bireylerin gelişigüzel bir şekilde edindikleri çoğunlukla farkında olmadan karşılıklı etkileşim sonucunda gerçekleşen, bireylerin başka birey ve gruplardan aldıkları veya verdikleri eğitim şeklidir.

- Toplumdaki insan sayısının artması,
- bilinen bilgi birikiminin sınırlarının oldukça genişlemesi
- bu bilgi birikiminin insanlara informal yöntemler dışında daha **bilinçli ve amaçlı** olarak kazandırılması ihtiyacı,
- zaman içerisinde **eğitim kurumları** denilen mekânların ortaya çıkmasını zorunlu kılmış ve
- bunların oluşması ile birlikte **formal eğitim** ortaya çıkmıştır.

EĞİTİM


```
graph TD; A[EĞİTİM] --> B[Formal Eğitim]; A --> C[ ]; C --> D[ ];
```

Formal Eğitim

- Formal eğitim eğitim kurumlarında verilen mezunlarına **sertifika veya diploma** veren eğitim şeklidir.
- **Planlı ve programlı** bir şekilde yapılan, devletin veya ilgili resmi kurumun tanımladığı faaliyetleri yürüterek katılımcılarını eğiten ve onlara sertifika veya diploma veren bir sistemdir.
- **Öğretmen ve/veya usta öğreticilerin** faaliyetleri yürüttüğü bir eğitim şeklidir.
- Formal eğitim **Örgün eğitim** ve **Yaygın eğitim** olmak üzere iki alt dala ayrılmaktadır

- Normal yaş grubunda arzu ettiği halde eğitim alamayan, eğitimini yarıda bırakan, sonradan bir eğitim alma ihtiyacı hisseden veya çalıştığı alandaki yeni bilgileri ve gelişmeleri öğrenmek isteyen kişilere hitap eden ve genellikle resmi kurumlarca (Halk Eğitim Merkezleri, Ehliyet kursları; Özel Dershaneler; Belediyeler vb.) planlı ve programlı bir şekilde sağlanan bir formal eğitimidir.
- Birçok durumda usta-öğretici ve bazen de öğretmenlerce yürütülen ve okul dışı mekânlarda etkinlikleri yapılan bu formal eğitim türü mezunlarına sertifika veya belge vermektedir.
- Bu eğitim türünün önemli bir özelliği ilgililerin gönüllülük esasına göre katılmaları ve belli bir yaş sınırlamasının olmamasıdır
- Halk eğitimi, Hizmet içi eğitim & Çıraklık eğitimi kapsar

Örgün Eğitim

Yaygın Eğitim

Örgün & Yaygın Eğitimin Ortak Noktaları

- Eğitim faaliyetlerinin planlı ve programlı olmasıdır.
- Her ikisi de bir süreç dâhilinde gerçekleştirilen, belli standartlara göre kurulmuş kurumlarda yapılan faaliyetlerle yürütülen kontrollü çabalar gerektirir

Formal Eğitim

Planlı ve programlıdır.

Hedefler önceden belirlenmiştir.

Belli bir ortam, mekan ve zaman gerektirir.

Amaca yönelik olarak hazırlanmış ders araç ve gereçleri kullanılır

ölçme ve değerlendirme süreci belirlidir.

Eğitim profesyonel (özel öğretici) kişiler tarafından yapılır

Eğitim sürecinin sonunda katılımcılara belge verilir.

İnformel Eğitim

Planlı – programlı değildir.

Doğal ortamda kendiliğinden oluşur.

Yer, mekan, ortam ve zaman önceden belirli değildir.

Profesyonelce hazırlanmış ders araç ve gereçleri yoktur.

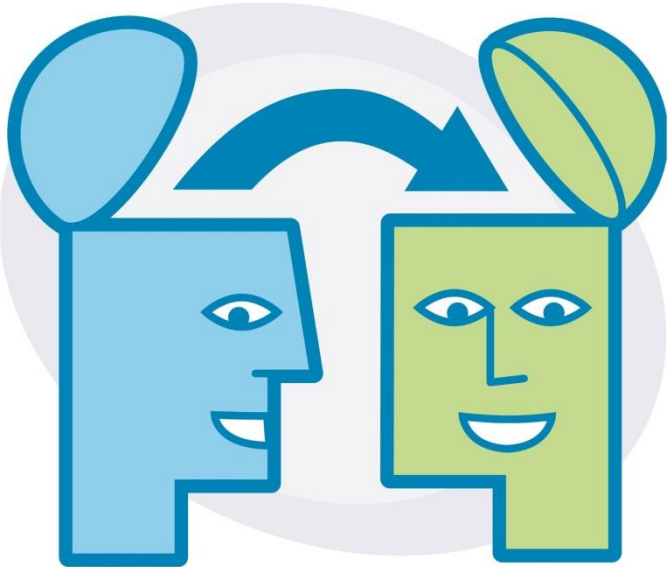
Süreçte ölçme değerlendirme yapılmaz

Öğreticiler profesyonel değildir

Eğitim süreci bir belgeyle sonuçlanmaz

Formal ve informal eğitim
birbirinden ayrılmaz!

KÜLTÜR

- Bireylerin yaşayış biçimleri, değer ve yargıları, alışkanlıkları ve tarzlarıdır.

KÜLTÜRLEME

- Toplumlar kendi varlıklarını devam ettirebilmeleri için, gelenek, görenek, örf, adet, inanç, değer vb. gibi kültürel özelliklerini bireylerine aktarmak için çaba sarf ederler.
- Bu tür kültürel özelliklerin yeni kuşaklara aktarılması *kültürleme* olarak tanımlanmaktadır (Erden, 1998).
- Kültürleme, “bireyin doğumundan ölümüne kadar geçen süreçteki elde ettiği kazanımları içeren bir durumdur”.
- Kültürleme faaliyetinde toplum kendisini oluşturan bireyleri bir takım bilgi, beceri, tecrübe ve alışkanlıklarla donatmaya çalışır.
- Bu anlamda bakıldığında kültürleme faaliyeti toplum tarafından bireyler üzerinde yürütülen bir faaliyettir.

KÜLTÜRLEME

Zoraki Kültürleme

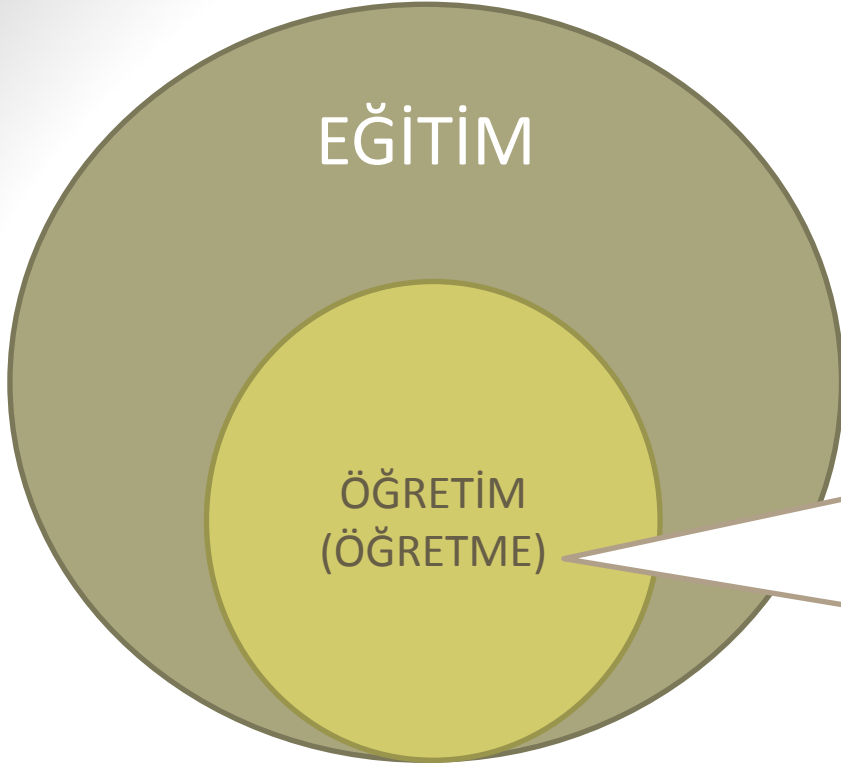
- Bu tür kültürleme toplumlara baskın kültürün değerleri şeklinde gerçekleştirilir.
- Birey ya da toplumun gelenek-görenek, değiştirilmeye çalışılır.

Gelişigüzel Kültürleme

- Bu tür kültürlemede, kültürün yaşantıların bireylere yansıtılması ve sıradan aktarılması durumu söz konusudur.
- Bireylerin yeme-içme, alışkanlıklarını değiştirme kültürlemeye örnektir.

Kasıtlı Kültürleme

- Bu tür kültürleme, formal eğitim ile ayrı anlamı taşıyacak şekilde kullanılmaktadır. Kültürel mirasın bireylere, planlı ve programlı bir şekilde aktarılması kasıtlı kültürleme içerisinde yer alır.
- Bir çocuğun anadilini okulda belirli bir plan ve program dâhilinde öğrenmesi bu tür kültürlemeye örnektir.

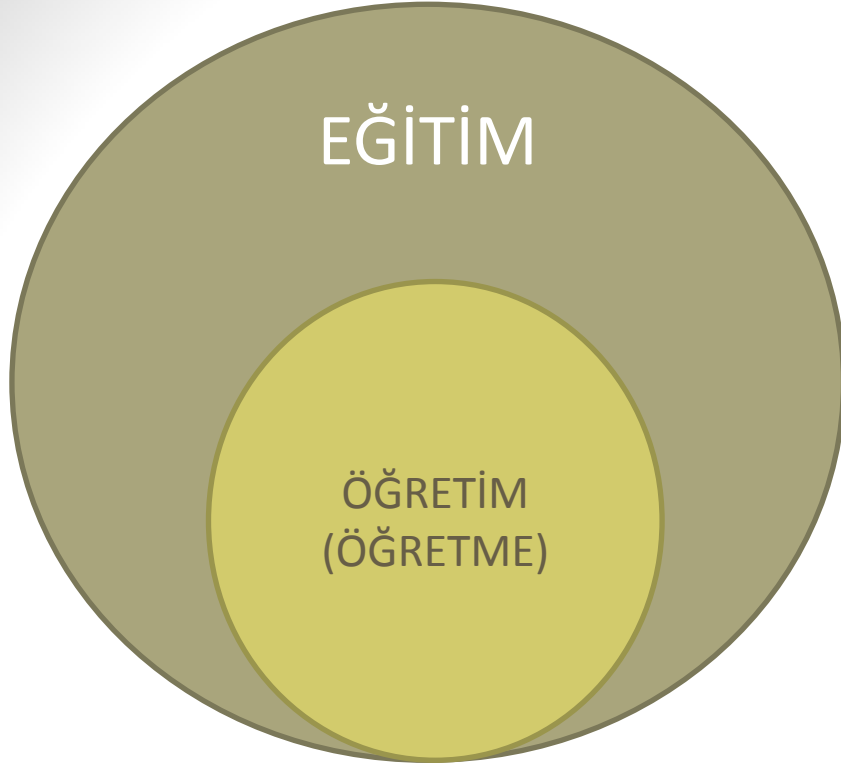

- **Öğretim**, eğitim faaliyetlerinin amaçlı, planlı, düzenli bir şekilde öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları da dikkate alınarak belirli bir zaman dilimi içerisinde çeşitli yöntemler ve araçlar kullanılarak gerçekleştirilmesidir.

Eğitim ve Öğretim Kavramları Arasındaki Farklar ???

Eğitim, öğretimi kapsayan daha geniş bir anlama sahiptir.

- Eğitimin planlı ve programlı olarak yürütülen kısmı bireyin öğretimini oluşturur.
 - Öğretim, güdümlüdür, planlıdır, programlıdır, desteklidir.
-
- Eğitim zaman ve mekân yönünden kapsamlı, sürekli ve çok boyutludur.

Öğrenme ;

- Bir bilginin kazanılması
- Zihinde bilgileri işleyebilme
- Davranışları değiştirebilme geliştirebilme
- Önceden farkında olmadığımız bazı şeyleri anlayabilme düzeyine ulaşmadır

Çevreye uyumsağlayabilme

Yeni durumlara ayak uydurmak

Değişim dönüşüm yapabilmek

} Öğrenme şarttır

Öğrenme

DAVRANIŞÇI

Öğrenme etki-tepki sonucu oluşur

Ölçülebilir bir davranışı gösterir

BİLİŞSEL

Öğrenmede zihin çevreden gelen uyarıcıları etkin bir şekilde işler & yeniden örgütler
Bilgiyi gösterir

YAPILANDIRMACI

Öğrenme bireyin yaşantısı(experience) ile ilgilidir.

Öğrenme bireyin, bilgi, birikim, bakış açısına göre şekillenir

Öğrenme

- "Büyüme ve vücutta değişik etkilerle oluşan geçici değişimlere atfedilmeyecek, yaşantı ürünü olarak meydana gelen davranışta ya da potansiyel davranıştaki kalıcı izli değişmedir"

Öğrenmenin üç temel özelliği vardır:

1. *Öğrenme sonucu bir davranış değişikliği meydana gelir.*
 - Birey daha önce sahip olmadığı bir davranış göstermeye başlar
 - Öğrenende var olan bir davranış değişir ya da gelişir.
 - Yanlış geliştirdiği davranışını düzeltir.
2. *Öğrenme yaşantı ürünüdür.*
3. *Öğrenme kalıcı izlidir.*

Öğrenme alanları sınıflandırılması (Bloom'um sınıflandırması)

Bilişsel Davranışlar	Duyuşsal Davranışlar	Psiko-motor Davranışlar
Bilgi	Alma	Algılama
Kavrama	Tepkide Bulunma	Kurulum
Uygulama	Değer Verme	Kılavuzla Yapma
Analiz	Örgütleme	Mekanikleşme (Mekanizma)
Sentez	Nitelenme	Beceri Haline Getirme (Karmaşık Faaliyet)
Değerlendirme		Uyma, Uyum
		Yaratma

Yaşam Boyu Öğrenme

Beşikten mezara öğrenme (UNESCO, OECD & AB projeler geliştiriyor)

“bireylerin yaşamları boyunca hem kendilerinin hem de ortak yaşam sürdürdüklerinin yaşam kalitesini yükseltmek için kişisel, toplumsal ve mesleki uzmanlık gelişiminin tamamlanması süreci”

- Sistemik bir öğrenme görüşünün sağlanması (yapılandırılmış(formal) yapılandırılmamış(informal) bütün öğrenme biçimlerini kapsayan ve bununla bağlantılı yaşam döngüsünün bir parçası olan öğrenme fırsatları bakımından arzı ve talebi dikkate alan);
- öğrenenin merkeze konulması (öğrenenin ihtiyaçlarının çeşitliliği);
- öğrenme motivasyonu (dikkatlerin kişinin kendi temposuna ve özgüdülemeye dayalı öğrenmeye çekilmesi);
- eğitim politikasının çoklu amaçlarına vurgu (ekonomik, sosyal ve kültürel kazanımlar ile kişisel gelişme ve yurttaşlık).

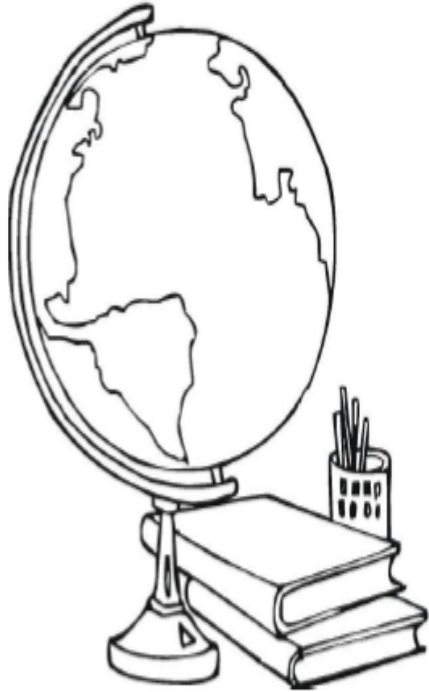
Yaşam Boyu Öğrenme

Tablo 1: Geleneksel Öğrenme ve Yaşamboyu Öğrenme

Geleneksel öğrenme	Yaşamboyu öğrenme
Öğreten bilginin kaynağıdır.	Eğitici-öğretici bilgi kaynakları için rehberdir.
Öğrenenler bilgiyi öğretenden alır.	İnsanlar yaparak öğrenir.
Öğrenenler kendi başlarına çalışırlar.	İnsanlar gruplar içinde ve birbirinden öğrenir.
Öğrenciler yönlendirme altında uyguladıkları bir dizi beceriyi bütünüyle bitirinceye kadar, testlere tabi tutulur ve bir sonraki öğrenmeye erişimlerine izin verilmez.	Değerlendirme, öğrenme stratejilerine rehberlik etmek ve gelecekteki öğrenme yollarını tespit etmek için yapılır.
Bütün öğrenenler aynı şeyi yaparlar.	Eğitici-öğretici, bireyselleştirilmiş öğrenme planları geliştirir.
Öğretenler başlangıçta bir eğitim alırlar, buna hizmet içi eğitim eklenir.	Eğitici-öğretici, yaşamboyu öğrenendir. Başlangıçtaki eğitim ve devam eden mesleki uzmanlık gelişimi, birbiriyle bağlantılıdır.
"İyi" öğrenenler fark edilir ve daha ileri eğitim için fırsat verilir.	İnsanlar, yaşamboyu öğrenme fırsatlarına erişim imkânına sahiptir.

Kaynak: World Bank, 2003.

Program

Eğitim programı (Yetişek): İstendik hedef ve davranışların kazanılması için stratejilerin belirlendiği yazılı doküman ya da eylem planıdır. Öğrencilerin yaşantılarını düzenlemedir. Öğrencilerde beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış okul içi ve okul dışı faaliyetlerin tamamıdır.

Öğretim programı: Bir dersin okul içindeki ve dışındaki öğretimi ile ilgili etkinliklerdir.

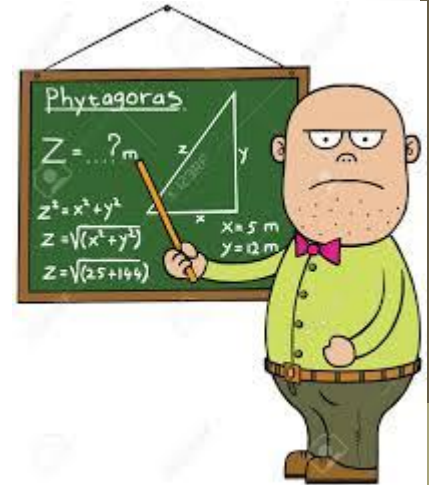
Ders Programı: Bir ders süresi içerisinde, planlanan hedeflerin bireylere nasıl kazandırılacağını gösteren tüm etkinliklerin yer aldığı plandır

- Programlama, belli amaçlara göre bir seçme, ayıklama, sınıflama, uygulama ve değerlendirme işlemidir. Başarılı bir programlama işleminde yanıtlanması gereken sorular şöyle sıralanabilir:
- Ne öğretilecek? (İçerik)
- Nasıl öğretilecek (Ortamlar, Yöntemler, Teknikler)
- Niçin Öğretilecek (Amaç)
- Hangi zaman diliminde öğretilecek? (Süre)
- Hangi konunun ne ölçüce öğrenildiği nasıl anlaşılacak? (Değerlendirme)

Öğretmen

- Genel olarak öğretmen, alan uzmanlığı, pedagojik formasyon ve genel kültür alanlarında formal eğitim almış, belirli bir program çerçevesinde, düzenlenmiş ortamlarda, tanımlanmış bir süreç içinde ve belirli bir ücret karşılığında toplumda bireysel ve kurumsal eğitim hizmetini profesyonelce karşılayan kişi olarak tanımlanabilir.

SON

